

250/1934 Sb. od rady vrchního soudu Dra Františka Limpacha, jenž je psán velmi informativně, dále přehled sbírky zákonů a nařízení č. 165-291 z r. 1934 a judikaturu nejvyššího soudu ve věcech civilních. Kš.

KLEIN-SCHAUER-HERRMANN: *Zivilprozessordnung und Jurisdiktionsnorm*. Wien 1934. Nakl. Manz. 1232 stran, cena váz. výtisku 32 šil. — Nejznámější komentář rakouského c. ř. s. a j. n. se dočkal již devátého vydání. První (1895) bylo zpracováno hlavním tvůrcem těchto zákonů Kleinem. Tradice dřívějších vydání byla zachována i v tomto, které bylo jen doplněno a upraveno podle nejnovějšího stavu zákonodárství a judikatury, ovšem jen s ohledem na zákony a praxi rakouské republiky. Na této knize je již velmi patrný rozdíl mezi starými komentáři rakouskými a mezi novými metodami, jakými jsou pracovány nejnovější naše komentáře české (zejména vydané v Právnické knihovně Právnickým knihkupectvím a nakladatelstvím V. Linhart). Obojí mají své přednosti. Manzovo vydání c. ř. s. a j. n. má pro naše poměry tu výhodu, že jsou v něm dobře zpracována stará rozhodnutí býv. nejvyššího soudu rak.-uh. ve Vídni. Vedle toho ovšem zůstává znamenitým a spolehlivým informátorem o platném procesním právu rakouském. —kg.

DR. KAZIMÍR ČAKRT: *Základní pojmy obecného finančního práva*. Kritická studie. Praha-Brno 1934. Orbis. Sběrka spisů právnických a národohospodářských. Svazek LXXII. Stran 145. 8°. Cena Kč 25.—. — Smyslem autorovy práce jest použití výtěžků normativní teorie na finanční právo, tedy na obor, který dosud takto zpracován nebyl. V úvodě si autor vytýká svůj úkol: teorie finančního práva má jako teoretická věda normativní sloužiti interpretaci pozitivněprávních norem, t. j. zjištění jimi stanovených povinností. K tomu cíli jest nutno vymeziti pojem finančního práva a přesně jej ohraničiti proti ostatním částem právního řádu, dále vytvořiti jednotné pojmy abstrakcí z jednotlivých finančně právních norem a uvést je v přehledný systém.

Odmitá běžné *obsahové* vymezení systematického pojmu »berní právo«, které vychází s hlediska účelového, takže zahrnuje zpravidla všechny normy, které mají společný účel, zajistiti státu na úhradu jeho vydání příjmy od hospodářství jemu podřízených. Toto vymezení není podle autora přesné a nehoví postulátu přehlednosti. Na jeho místo staví vymezení čistě formální: berním právem jest soubor norem, jež mají aplikovati berní úřady ve své specifické kompetenci. Podle formálního kritéria — kompetence berních orgánů — dělí pak berní právo dále na právo přímých daní, nepřímých daní, cel a jiných dávek. Jsou to tedy delegační (formální) normy, t. j. ty, jež povolávají určité orgány k aplikaci materiálních norem, které rozhodují o tom, kam určitá materiální norma systematicky patří.

Při tom možno vyjít z presumpce, že si zákonodárce přeje podobného způsobu aplikace pro všechny normy sledující též účel a že kompetenční předpisy o aplikačních orgánech podle toho upravil. Za tohoto předpokladu by hovělo výše zmíněné vymezení nepřímo i hledisku účelovému.

Přehled o *obsahu* berních norem získáme tím, že abstrakcí z jednotlivých berněprávních norem konstruujeme *typickou* normu berněprávní, která obsahuje právě jen jejich společné znaky. Touto cestou docházíme k dělení materiálního berního práva ve dvě hlavní části: ve skupinu norem platebních, jichž typická norma upíná povinnost odváděti státu peněžitou částku na existenci určité relace mezi jednotlivcem a nějakým majetkovým stavem, a ve skupinu norem kontrolních, jichž typická norma ukládá určitým subjektům povinnost, přispěti ke kontrole vykonávané berními orgány.

Podle těchto typických norem zjišťuje autor základní obsahově-právní pojmy berního práva, na př. pojem poplatníka (osoba povinná platiti veřejnou dávku), ručitele, daňového nároku, daňové pohledávky, vyměřovacího základu (tento jest kvantitativním vyjádřením předmětu